

Nowe prawo zagraża wolności artystycznej na Kubie

16 listopada 2018

Kubańscy obawiają się że nowy Dekret 349, który ma wejść wkrótce w życie, zagrozi ich wolności ekspresji. Przepisy przyjęte w styczniu tego roku, zaczną obowiązywać w grudniu i mają regulować działalność komercyjną w sektorze kulturalnym, włączając w to sprzedaż książek.

Regulacje o których mowa, ustanawiają przepisy działające w sektorze kulturalnym i wymagają między innymi aby osoby świadczące usługi artystyczne były powiązane z instytucjami urzędowymi. Ponadto ustanawiają sankcje, które będą stosowane w przypadku nieprzestrzegania wymogów, a także organy mające prawo ich dochodzenia.

Stąd też Dekret 349 przewiduje środki takie jak mandaty, konfiskata instrumentów, sprzętu oraz innych dóbr używanych w celu wykonywania wspomnianych aktywności. Ponadto wydarzenie artystyczne może zostać zatrzymane w sposób natychmiastowy.

Dyskusje wywołuje również zapis jednego z artykułów, który ma walczyć z działalnością, która uwłacza "ludzkiej godności". Wynika z tego, że dyskryminacje rasowe lub seksualne takie jak

m.in. brutalne obrazy, będą traktowane jako czyny podlegające karze, co może być wyjątkowym wydarzeniem w kubańskiej kulturze.

Wielu z przeciwników Dekretu, wyraża się artystycznie w formie skargi lub agitacji estetycznej, twierdzą oni, że tego typu kontrola ograniczy zakres ich przesłania artystycznego.

Od jego publikacji w lipcu 2018 roku, Dekret spotkał się z silnym sprzeciwem ze strony wielu kubańskich artystów, zwłaszcza tych związanych z niezależnymi przestrzeniami twórczymi, projektami wspólnotowymi oraz z polityczną opozycją wobec obecnego rządu.

Jednym z najbardziej znaczących argumentów, jest fakt, że wprowadzenie tej normy prawnej nie tylko ograniczy potencjał twórczy niezależnych artystów, ale również otworzy drzwi kolejnym dyrektywom i rządowej cenzurze wymierzonym w treści, które mogą się im sprzeciwiać.

Akcja potępiająca Dekret 349, odbywa się w tym samym czasie, co propozycja wprowadzenia nowej konstytucji Republiki Kubańskiej. Bez wątpienia, dla wielu osób rozmowy na temat Konstytucji, odwróciły uwagę od protestów przeciw Dekretowi.

W trakcie konsultacji, grupa złożona z intelektualistów, artystów i aktywistów, stanęła na czele kampanii przeciw Dekretowi, która obejmuje między innymi otworzenie i aktualizację strony na Facebooku Kubańscy artyści przeciw Dekretowi 349. Spośród członków grupy na jej czele stoją: historyk sztuki Yanelys Nuñez, artysta plastyk Luis Manuel Otero Alcántara, poeta Amaury Pacheco i raper David, dwaj ostatni są również członkami projektu Omni Zona Franca.

Celem kampanii jest również zebranie 10 tysięcy podpisów, ilości niezbędnej do ponownego rozpatrzenia normy prawnej, przewidzianej w Konstytucji Kubańskiej.

Tymczasem, udostępnione przez Avaaz petycja oraz list otwarty,

dołączyły do dyskusji kwestionującej zasadność normy. W tekście, podpisujący wyrażają zaniepokojenie czasami jakie nadchodzą dla sztuki i kultury na Kubie, jeżeli to organizacje rządowe będą tymi, które zadecydują o pozwoleniu na rozwijanie działalności artystycznej oraz jej źródłach finansowania: „Dziś, system crowdfundingu oferuje nowe źródła wsparcia dla projektów artystycznych, dzięki przyjaciołom. [...] To że kubańskiemu artyście udaje się finansować swoje dzieła za pomocą własnych środków, nie zmienia go w przeciwnika – miliony osób na świecie korzystają z nowoczesnych technologii aby rozprzestrzenić swoje dzieła poza ustalonymi instytucjami kulturalnymi”.

Kwestionują również ryzyko, które niosą ze sobą niedoprecyzowane kryteria prawne Dekretu, jak np. zapis karający “treści szkodliwe dla walorów etycznych i kulturowych”.

List otwarty skierowany jest do prezydenta Kuby- Miguela Díaza-Canela i nowego Ministra Kultury -Alpidio Alonso; został podpisany przez artystów i intelektualistów takich jak: Tania Bruguera, Laritza Diversent, Coco Fusco, Yanelys Nuñez i Enrique del Risco.

Obawy podpisujących podziela również organizacja prawników Cubalex: „Artyści niezależni lub tacy którzy nie mają związków z rządowymi instytucjami lub organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, zostaną podwójnie dyskryminowani dlatego, że ich formy oraz środki ekspresji są postrzegane przez Rząd jako niezdyscyplinowane a zatem są wyrazem ich opinii politycznych”.

Ponadto pojawiły się pytania czy wspomniana norma zostanie również wdrożona w przestrzeniach religijnych, w których odbywają się wydarzenia artystyczne. Tak jest w przypadku Santerii (Regla de Osha) szeroko praktykowanej na Kubie religii, w której muzyka oraz taniec są częścią rytuałów.

Również hip-hopowy utwór wykonany wspólnie przez artystów takich jak David D'Omni (Omni-Zona Franca), Raudel Collazo z "Escuadrón Patriota" i rockman Gorki z zespołu Porno para Ricardo wspiera protest:

„Twoja cenzura kończy się zamkniętymi koncertami,
Zawsze była, ty ją tylko legalizowałeś.
Oskarżasz nas o upolitycznienie sztuki, powiedz,
Co zrobiłeś ty, kiedy ją wsadziłeś
do Konstytucji, karząc artystów?
Dosyć tej represji, ciągle rośnie lista.”

Ze swojej strony barykady, Jorge Angel Hernández w artykule “Z Dekretu-Prawa 349 i jego przeciwników” umieszczonym w prorządowym magazynie „La Jiribilla” pisze: „Reakcje przeciw Dekretowi 349, zbiegiem okoliczności wszystkie prezentują przyszłość jako chaos pełen cenzury i represji; ogłaszają Apokalipsę i bez ogródek bronią zewnętrznych źródeł finansowania, które pozwalają im na zabłyśnięcie na różnych poziomach w międzynarodowym spektrum publicznym”.

Kontrowersją są również konfrontacje do których doszło między artystami a rządem, poza sieciami społecznościowymi. Jako część promocji akcji przeciw Dekretowi Kubańscy artyści przeciw Dekretowi 349. zaplanowali dwa koncerty na 11 oraz 15 minionego sierpnia, ale odpowiedź rządu była zdecydowana – Narodowa Policja Rewolucyjna zakończyła wydarzenie i aresztowała niektórych artystów. „Dziennik Kuby” nagrał filmiki z aresztowanymi i umieścił je na swoim kanale na „YouTube” (patrz wyżej).

Autorstwo: Sandra Abd'Allah-Alvarez Ramírez

Tłumaczenie: Maja Badowska

Zdjęcie: [paulbr75](#) (CC0)

Źródło: pl.GlobalVoices.org